

Gaál Mózes:
A MI KUTYÁNK

Ide s tova két esztendeje lesz, hogy az öreg Flott elköltözött tőlünk. Az öreg Flott a mi kutyánk volt. Ezt az idegen hangzású nevet adták neki s ő mindvégig szépen, türelmesen viselte.

Hozzánk pedig már élemedett korában került. Az előbbi gazdája a kis városból a nagyvárosba költözött, szegre akasztotta a puskáját, többé nem mehetett vadászni, nem volt szüksége a kutyára sem. Bekvártélyozta hozzánk – kegyelemkenyérre, játszótársul a gyermeknek.

A gyermek évről-évre nőtt, Flott pedig évről-évre öregedett. Eleinte még csak játszott az ő kétlábú cimborájával, de utóbb elüldögélt a küszöb előtt s nézte a gyermekek játékát.

Akkortáiban egy pár hatalmas nyulat kapott a Flott cimborája a nagybátyjától. A két nyulat egy leborított ruhás kosárban hozták s a tyúkketrecbe kvártélyozták be. Ennek a tyúkketrecnek minden oldalról dróthálóból készült kerítése volt.

Az öreg Flott nem győzte a ház új lakóit ugatni. Neki-nekiugrott a kerítésnek, hátsó lábára ágaskodott s majd elnyelte a szemével a nyulakat. Azok az egyik szögeltből a másikba szaladtak, összebújtak s minden porcikájukban reszkettek.

Bizony szomorú sorsa is van a nyulaknak. Nem tesznek egyebet egész életükben, mint félnék. Még az álmuk is éber, minden pillanatban készen kell lenniük arra, hogy valamelyik erősebb, bátrabb vad megtámadhatja őket.

Az ám, de ott volt a kerítés, megvédte az őket a félelmetes Flottól. Néhány nap múlva a nyulak kevesebbet reszkettek, az öreg Flott pedig ritkábban ugatott. Igaz, hogy órák hosszat ott állott a kerítésnél, ide-oda ugrándozott is, de a nyulak vígan ropogtatták a bedobott füvet, káposztalevelet s csak néha pislogtak a külső ellenségre s most már nem olyan rettentő félelemmel.

Történt pedig, hogy a hideg őszi napok beköszöntöttek s egy reggel a szakácsné avval a szomorú hírrel állított be, hogy az egyik nyúlnak vége van. Megdermedve találta a vackában.

A családi tanács nyomban összeült s a szakácsné javaslatára elhatározta, hogy az árván maradt nyulat be fogjuk kvártélyozni a konyhába.

Ezt a tanácskozást a szőnyegen ülve végighallgatta Flott is. Nem tiltakozott ellene.

– Baj lesz ebből – mondotta a fiam –, Flottot nem szabad a konyhába kiengedni.

– Majd vigyázok én rá! – ajánlkozott a szakácsné, aki rémítő módon megszerette, no meg sajnálta is az árva nyulat.

Azt is mondotta a szakácsné, hogy majd reá koppant ő a Flott orrára, ha bántani meri a nyulat.

Az árva nyúl a tyúkketrecből bekerült a konyhába. Itt aztán arany élete volt. A szakácsné úgy magához szoktatta, hogy felugrott az ölébe, a tenyeréből evett, a kötényét is elrágogatta, sőt az udvaron, a kertben is utána szaladgált.

Egy őrizetlen pillanatban kiszabadult az előszobából Flott, s egyenesen ki a kertbe, ahol a nyúl holmi füvet szedegetett, olyant, ami még nem száradt ki.

Ti bizonyára azt gondoljátok, hogy Flott nekiugrott a nyúlak, torkon kapta s avval vége volt... No hát nem ismeritek ti az öreg Flottot, de még a szakácsné szeretetében elbizakodott nyulat sem.

Először is a nyúl nem ijedt holtra, hanem leült a hátsó lábára, s nyugodtan bevárta Flottot. A fülét kissé hátracsapta, de talán azért, hogy jobban meghallhassa: mit akar neki mondani Flott.

Ez a bátorság olyan bámulatba ejtette az öreg kutyát, hogy csaknem félelemnek is beillett. Addig néztek egymással farkasszemet, míg Flott megunt a dolgot s hátat fordított a nyúlak. Az ám, de a nyúl vérszemet kapott, most már ő ment Flott után s kétszer-háromszor körüljárták a kertet.

Flott szörnyen restellte ezt a dolgot. Soha még ilyen szégyen nem esett meg a magafajta vadászkutyával, hogy egy oktalan nyúl szegődjék hozzá: barátkozni kívánjon vele. Mert az már bizonyos, hogy a nyúl erőnek-erejével barátkozni akart Flottal.

Vajon miért nem bántotta a vadászkutya a nyulat? Ezt a nagy titkot kellett megfejtetni. Flottot hiába kérdeztük meg, ő makacsul hallgatott. Lidi, a szakácsné fejtette meg illetéknéppen:

– Megmondottam én neki (már hogy Flottnak), meg ne próbálja bántani az én nyulamat, mert egy falás ételt sem adok neki.

Meglehet, hogy a szakácsnének igaza volt. Mi úgy fejtettük meg, hogy békességes családban mindenki: állat és ember egymáshoz szokik. Flott öreg legény volt már, sokat tapasztalt s látta, hogy a nyúl is attól kap enni, akitől ő, tehát ezért nem bántotta.

Egy héttel később igen megható jelenetnek voltunk a tanúi az előszobában. Az öreg Flott lefeküdt a maga ócska szőnyegágyára s nyúl szépen reá kuporodott a Flott hátára. És mind a ketten ott aludtak szépen, békességben. Én pedig így szólottam a fiamhoz:

– Lásd, ez a legszebb látvány, fiacskám. Az élet úgylis rövid, hát barátságban s békességben kell eltölteni.

A szakácsné igen lágyszívű teremtés volt. Másnap délben Flott dupla porció májat kapott ebédre.

(1909)